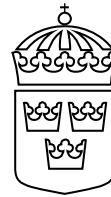

Regeringens proposition

2020/21:126

Utbyte av körkort som utfärdats i Färöarna eller Förenade kungariket

Prop. 2020/21:126

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 11 mars 2021

Stefan Löfven

Tomas Eneroth
(Infrastrukturdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I denna proposition föreslås att körkort som har utfärdats i Färöarna eller Förenade kungariket under vissa förutsättningar ska få bytas ut mot likvärdiga svenska körkort.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2021.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Förslag till lag om ändring i körkortslagen (1998:488)	4
3	Ärendet och dess beredning	5
4	Bakgrund.....	5
4.1	Förenade kungariket.....	5
4.2	Färöarna.....	6
5	Gällande rätt.....	6
6	Körkort som utfärdats i Färöarna eller Förenade kungariket ska kunna bytas ut mot svenska körkort	6
7	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	7
8	Konsekvenser.....	8
9	Författningskommentar.....	8
Bilaga 1	Sammanfattning av promemorian Erkännande och utbyte av körkort som utfärdats i Färöarna eller Förenade kungariket.....	10
Bilaga 2	Promemorians lagförslag.....	11
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna	12
Bilaga 4	Lagrådets yttrande	13
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 11 mars 2021	14

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2020/21:126

Regeringens förslag:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i körkortslagen (1998:488).

2 Förslag till lag om ändring i körkortslagen (1998:488)

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 7 § körkortslagen (1998:488) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

7 §¹

Ett utländskt körkort som är utfärdat i en stat inom EES, *Schweiz eller Japan* och som gäller i Sverige ska efter ansökan bytas ut mot ett likvärdigt svenskt körkort, om innehavaren är permanent bosatt i Sverige. Om körkortet förstörts eller kommit bort ska beslut i fråga om att ersätta körkortet grundas på tillgängliga uppgifter.

Ett utländskt körkort som är utfärdat i en stat inom EES, *Färöarna, Förenade kungariket, Japan eller Schweiz* och som gäller i Sverige ska efter ansökan bytas ut mot ett likvärdigt svenskt körkort, om innehavaren är permanent bosatt i Sverige. Om körkortet förstörts eller kommit bort, ska beslut i fråga om att ersätta körkortet grundas på tillgängliga uppgifter.

Om ansökan avser utbyte vid utgången av den giltighetstid som är angiven på körkortet av ett körkort som är utfärdat i en stat inom EES, får utbyte även göras om körkortshavaren sedan minst sex månader studerar här.

Om ansökan avser utbyte vid utgången av den giltighetstid som är angiven på körkortet av ett körkort som är utfärdat i en stat inom EES och som omfattar någon av behörigheterna C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D eller DE, får utbyteskörkortet ge sådan behörighet endast om körkortshavaren i samband med ansökan har visat att de medicinska kraven för att ha sådan behörighet är uppfyllda.

Ett körkort som är utfärdat i *Schweiz eller Japan* får bytas ut eller ersättas endast om körkortshavaren uppfyller de personliga och medicinska krav som anges i 3 kap. 2 §.

Ett körkort som är utfärdat i *Färöarna, Förenade kungariket, Japan eller Schweiz* får bytas ut eller ersättas endast om körkortshavaren uppfyller de personliga och medicinska krav som anges i 3 kap. 2 §.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2021.

Promemorian Erkännande och utbyte av körkort som utfärdats i Färöarna eller Förenade kungariket togs fram i Infrastrukturdepartementet under hösten 2020. En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 1*. I denna proposition behandlas lagförslaget i promemorian, som finns i *bilaga 2*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. Remissvaren finns tillgängliga i Infrastrukturdepartementet (I2020/02546).

Lagrådet

Regeringen beslutade den 11 februari 2021 att inhämta Lagrådets yttrande över ett lagförslag som är likalydande med propositionens lagförslag. Lagrådet lämnade förslaget utan erinran. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 4*.

4 Bakgrund

4.1 Förenade kungariket

Förenade kungariket lämnade Europeiska unionen (EU) den 1 februari 2020 sedan EU och Förenade kungariket träffat ett avtal om Förenade kungarikets utträde ur EU och Euratom (utträdesavtalet). Utträdesavtalet innebär bland annat att EU-rätten på transportområdet var fortsatt tillämplig på Förenade kungariket under en övergångsperiod, som löpte ut den 31 december 2020. Från och med den 1 januari 2021 gäller i stället på detta område ett handels- och samarbetsavtal mellan EU och Förenade kungariket. Brittiska körkort omfattas dock inte längre av EU-lagstiftningen om ömsesidigt erkännande och utbyte av körkort. Frågor om erkännande och utbyte av brittiska körkort styrs i stället av medlemsstaternas nationella regleringar.

I Sverige gäller som utgångspunkt att ett utländskt körkort som har utfärdats av en stat utanför EES inte längre är giltigt om innehavaren har varit folkbokförd här i mer än ett år. I fråga om brittiska körkort har ett undantag från den tidsbegränsningen införts i 6 kap. 8 a § körkortsförordningen (1998:980). Innehavare av sådana körkort som är bosatta i Sverige ska kunna fortsätta att använda körkortet här även efter det att övergångsperioden löpt ut. En innehavare av ett brittiskt körkort saknar dock möjlighet att byta ut det mot ett svenskt körkort. Det kan leda till att innehavaren måste skaffa sig ett svenskt körkort, exempelvis om han eller hon på grund av bosättningen i Sverige saknar möjlighet att förnya det brittiska körkortet.

De nordiska länderna har en lång tradition av nära relationer med varandra och ett tätt utbyte när det gäller bland annat studier och arbetsmarknad. Färöarna ingår emellertid inte i EES. Huvudregeln i körkortslagen (1998:488) innebär därför att färöiska körkort inte gäller i Sverige om innehavaren har varit folkbokförd här i mer än ett år. För att underlätta för personer som innehar körkort utfärdade i Färöarna att bo, arbeta och studera i Sverige har det i 6 kap. 8 a § körkortsförordningen införts ett undantag från denna tidsbegränsning när det gäller sådana körkort. En innehavare av ett färöiskt körkort saknar dock möjlighet att byta ut det mot ett svenskt körkort. Det kan leda till att innehavaren måste skaffa sig ett svenskt körkort, exempelvis om han eller hon på grund av bosättningen i Sverige saknar möjlighet att förnya det färöiska körkortet.

5 Gällande rätt

Körkortsregleringen är i stora delar harmoniserad inom EES genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/126/EG om körkort. Direktivet är i Sverige genomfört i framför allt körkortslagen och körkortsförordningen.

I 6 kap. 7 § körkortslagen finns regler om möjligheten att efter ansökan byta ut ett utländskt körkort mot ett likvärdigt svenskt körkort. Möjligheten är dock begränsad till körkort som gäller i Sverige och som är utfärdade i en stat inom EES, Schweiz eller Japan. Det krävs vidare att innehavaren är permanent bosatt i Sverige. Körkortets giltighet måste också kontrolleras, och för vissa behörigheter krävs att innehavaren i samband med ansökan visar att de medicinska kraven för att ha en sådan behörighet är uppfyllda.

6 Körkort som utfärdats i Färöarna eller Förenade kungariket ska kunna bytas ut mot svenska körkort

Regeringens förslag: Körkort som har utfärdats i Färöarna eller Förenade kungariket ska kunna bytas ut mot likvärdiga svenska körkort.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser, däribland Transportstyrelsen, tillstyrker eller har inga synpunkter på promemorians förslag. *Sveriges Åkeriföretag* tillstyrker förslaget i den del som gäller färöiska körkort under förutsättning att möjligheten till utbyte är ömsesidig men avstyrker förslaget i den del som gäller brittiska körkort. Enligt *Sveriges Åkeriföretag* finns inga sakliga skäl att införa mer förmånliga

bestämmelser för körkort som utfärdats i Förenade kungariket än för körkort utfärdade i ett annat tredjeland.

Skälen för regeringens förslag: Möjligheten för innehavare av körkort som utfärdats i Förenade kungariket att byta ut sina körkort mot likvärdiga svenska körkort upphörde när övergångsperioden i utträdesavtalet löpte ut, dvs. vid årsskiftet 2020/2021. Vidare gäller att innehavare av körkort som utfärdats i Färöarna i dag saknar möjlighet att byta ut sina körkort mot likvärdiga svenska körkort. Frågan om utbyte av färöiska körkort har tagits upp i Nordiska rådet som en gränshindersfråga.

Trots undantaget i 6 kap. 8 a § körkortsförordningen, enligt vilket ett körkort utfärdat i Färöarna eller Förenade kungariket är fortsatt giltigt i Sverige efter ett års folkbokföring här, kan en innehavare av ett sådant körkort behöva skaffa sig ett svenskt körkort. Det kan exempelvis vara fallet om han eller hon på grund av bosättningen i Sverige saknar möjlighet att förnya sitt körkort. Det kan vara både tidskrävande och kostsamt, särskilt i de fall då det rör sig om högre behörigheter. De innehavare som inte uppmärksammar frågan i tid kommer dessutom att drabbas av ett glapp i sin behörighet att framföra körkortspliktiga fordon om de inte innehar ett svenskt körkort innan deras brittiska eller färöiska körkort upphör att gälla.

Avsaknaden av möjlighet att byta ut färöiska och brittiska körkort mot svenska medför alltså olägenheter för innehavare av sådana körkort. I sammanhanget bör det framhållas att såväl de nordiska länderna som Förenade kungariket räknas till de mest trafiksäkra staterna i världen.

Som *Sveriges Åkeriföretag* anför är det angeläget att svenska körkort också kan bytas ut mot färöiska och brittiska. Frågan om ömsesidighet är dock inte ensamt avgörande i detta sammanhang. Det kan nämnas att utbyte av svenska körkort mot färöiska är möjligt sedan tidigare. Regeringen verkar för en överenskommelse med Förenade kungariket som möjliggör utbyte av svenska körkort mot brittiska.

För att underlätta för personer som innehar körkort utfärdade i Färöarna eller Förenade kungariket att bo, arbeta och studera i Sverige bör den krets av länder från vilka körkort får bytas ut mot likvärdiga svenska körkort utvidgas till att omfatta även Färöarna och Förenade kungariket.

7 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Lagändringen ska gälla från och med den 1 juli 2021.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna yttrar sig inte i denna del.

Skälen för regeringens förslag: Lagändringen bör träda i kraft så snart som möjligt. Därigenom undviks onödiga olägenheter för dem som har ett färöiskt eller brittiskt körkort vars giltighetstid löper ut i närtid. Ikraftträdandet föreslås därför till den 1 juli 2021.

8 Konsekvenser

Förslaget innebär att körkort utfärdade i Förenade kungariket återigen kommer att kunna bytas ut mot svenska körkort och att en motsvarande möjlighet införs i fråga om körkort utfärdade i Färöarna. Berörda personer kommer därmed vid behov att kunna byta ut sina körkort i stället för att behöva skaffa sig svenskt körkort.

Om förslaget inte skulle genomföras, skulle de berörda personerna drabbas på det sätt som framgår av avsnitt 6.

Innehavare av körkort utfärdade i Förenade kungariket hade till och med den 31 december 2020 möjlighet att byta ut dem mot svenska körkort. Ett återinförande av möjligheten till sådant utbyte medför därför ingen nämnvärd förändring för Transportstyrelsens vidkommande. Antalet ansökningar om utbyte av färöiska körkort förväntas bli litet och bör därför inte heller leda till något beaktansvärt merarbete. Det tillkommande arbetet med att kontrollera sökandens lämplighet blir av marginell omfattning. Eventuella kostnader tas därför inom befintlig ram. Förslaget bedöms sammantaget inte medföra några nämnvärda konsekvenser för Transportstyrelsen.

Förslagen i denna proposition har inga effekter på statens budget, miljön, jämställdheten eller kommunernas självstyrelse.

9 Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i körkortslagen (1998:488)

6 kap.

7 § Ett utländskt körkort som är utfärdat i en stat inom EES, *Färöarna, Förenade kungariket, Japan eller Schweiz* och som gäller i Sverige ska efter ansökan bytas ut mot ett likvärdigt svenskt körkort, om innehavaren är permanent bosatt i Sverige. Om körkortet förstörts eller kommit bort ska beslut i fråga om att ersätta körkortet grundas på tillgängliga uppgifter.

Om ansökan avser utbyte vid utgången av den giltighetstid som är angiven på körkortet av ett körkort som är utfärdat i en stat inom EES, får utbyte även göras om körkortshavaren sedan minst sex månader studerar här.

Om ansökan avser utbyte vid utgången av den giltighetstid som är angiven på körkortet av ett körkort som är utfärdat i en stat inom EES och som omfattar någon av behörigheterna C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D eller DE, får utbyteskörkortet ges sådan behörighet endast om körkortshavaren i samband med ansökan har visat att de medicinska kraven för att ha sådan behörighet är uppfyllda.

Ett körkort som är utfärdat i *Färöarna, Förenade kungariket, Japan eller Schweiz* får bytas ut eller ersättas endast om körkortshavaren uppfyller de personliga och medicinska krav som anges i 3 kap. 2 §.

I paragrafen finns bestämmelser om utbyte av vissa utländska körkort mot likvärdiga svenska körkort. Prop. 2020/21:126

Första stycket ändras på så sätt att kretsen av länder vars körkort kan bytas ut mot likvärdiga svenska körkort utvidgas till att omfatta även Färöarna och Förenade kungariket.

I *fjärde stycket* görs ett motsvarande tillägg som innebär att en lämplighetsprövning enligt 3 kap. 2 § ska göras innan ett färöiskt eller brittiskt körkort byts ut mot ett likvärdigt svenskt körkort.

Övriga ändringar är endast språkliga.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.

Sammanfattning av promemorian Erkännande och utbyte av körkort som utfärdats i Färöarna eller Förenade kungariket

I promemorian föreslås att körkort som har utfärdats i Färöarna eller Förenade kungariket ska vara giltiga i Sverige trots att den som innehar ett sådant körkort har varit folkbokförd i Sverige i mer än ett år. Denna ändring föreslås träda i kraft den 1 januari 2021.

Det föreslås även att körkort som har utfärdats i Färöarna eller Förenade kungariket under vissa förutsättningar ska få bytas ut mot ett likvärdigt svenskt körkort. Denna ändring föreslås träda i kraft den 1 juli 2021.

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 7 § körkortslagen (1998:488) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

7 §

Ett utländskt körkort som är utfärdat i en stat inom EES, *Schweiz eller Japan* och som gäller i Sverige ska efter ansökan bytas ut mot ett likvärdigt svenskt körkort, om innehavaren är permanent bosatt i Sverige. Om körkortet förstörts eller kommit bort ska beslut i fråga om att ersätta körkortet grundas på tillgängliga uppgifter.

Ett utländskt körkort som är utfärdat i en stat inom EES, *Färöarna, Förenade kungariket, Japan eller Schweiz* och som gäller i Sverige ska efter ansökan bytas ut mot ett likvärdigt svenskt körkort, om innehavaren är permanent bosatt i Sverige. Om körkortet förstörts eller kommit bort ska beslut i fråga om att ersätta körkortet grundas på tillgängliga uppgifter.

Om ansökan avser utbyte vid utgången av den giltighetstid som är angiven på körkortet av ett körkort som är utfärdat i en stat inom EES, får utbyte även göras om körkortshavaren sedan minst sex månader studerar här.

Om ansökan avser utbyte vid utgången av den giltighetstid som är angiven på körkortet av ett körkort som är utfärdat i en stat inom EES och som omfattar någon av behörigheterna C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D eller DE, får utbyteskörkortet ge sådan behörighet endast om körkortshavaren i samband med ansökan har visat att de medicinska kraven för att ha sådan behörighet är uppfyllda.

Ett körkort som är utfärdat i *Schweiz eller Japan* får bytas ut eller ersättas endast om körkortshavaren uppfyller de personliga och medicinska krav som anges i 3 kap. 2 §.

Ett körkort som är utfärdat i *Färöarna, Förenade kungariket, Japan eller Schweiz* får bytas ut eller ersättas endast om körkortshavaren uppfyller de personliga och medicinska krav som anges i 3 kap. 2 §.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2021.

Förteckning över remissinstanserna

Följande remissinstanser har yttrat sig

Kommerskollegium, Malmö tingsrätt, Polismyndigheten, Sveriges Åkeriföretag, Trafikverket, Transportstyrelsen och Åklagarmyndigheten.

Följande remissinstanser beretts tillfälle att svara på remissen men inte inkommit med svar

Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande, Svenska Taxiförbundet, Sveriges Trafikutbildares Riksförbund, Transportföretagen och Transportarbetareförbundet.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2021-02-17

Närvarande: F.d. justitieråden Karin Almgren och Stefan Lindskog samt justitierådet Petter Asp

Utbyte av körkort som utfärdats i Färöarna eller Förenade kungariket

Enligt en lagrådsremiss den 11 februari 2021 har regeringen (Infrastrukturdepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i körkortslagen (1998:488).

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av rättssakkunnige Max Uhmeier.

Lagrådet lämnar förslaget utan erinran.

Infrastrukturdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 11 mars 2021

Närvarande: statsminister Löfven, ordförande, och statsråden Bolund, Baylan, Hultqvist, Damberg, Shekarabi, Ygeman, Linde, Ekström, Eneroth, Dahlgren, Nilsson, Ernkrans, Lindhagen, Lind, Hallberg, Nordmark, Micko, Olsson Fridh

Föredragande: statsrådet Eneroth

Regeringen beslutar proposition 2020/21:126 Utbyte av körkort som utfärdats i Färöarna eller Förenade kungariket